II

*(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)*

# RÅDET

## RÅDETS HENSTILLING

**af 30. juni 1993**

**om adgang til erhvervsmæssig efter- og videreuddannelse**

(93/404/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER —

som henviser til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 128,

som henviser til forslag fra Kommissionen (1),

som henviser til udtalelse fra Europa-Parlamentet (2),

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg (3), og

som tager følgende i betragtning:

I første princip i Rådets afgørelse 63/266/EØF af 2. april 1963 om opstilling af almindelige principper for gennemførelse af en fælles politik for faglig uddannelse (4) bestemmes det, at den enkelte har ret til en passende uddannelse, navnlig under hensyntagen til nødvendigheden af at fremme grunduddannelse og videregående faglig uddannelse og, efter behov, omskoling, som er tilpasset de forskellige faser af arbejdslivet, og det anføres endvidere heri, at det er nødvendigt, at den enkelte takket være muligheden for permanent at undergå en faglig udvikling får lejlighed til at opnå bedre beskæftigelse i sit fag eller en uddannelse med sigte på en ny beskæftigelse på et højere niveau;

i henhold til afgørelse 63/266/EØF påhviler gennemførelsen af de generelle principper medlemsstaterne og, inden for rammerne af Traktaten, Fællesskabets kompetente institutioner;

udvikling af de menneskelige ressourcer gennem erhvervsuddannelse er en af de vigtigste forudsætninger for en forøgelse af den europæiske økonomis konkurrenceevne; Det Europæiske Råd fastslog på samlingen den 27. og 28. juni 1988 i Hannover, at gennemførelsen af det indre marked skal ledsages af en udvikling af adgangen til efter- og videreuddannelse;

den teknologiske udvikling og dens konsekvenser for arbejdstagernes kvalifikationer og den stigende arbejdsløshed gør det nødvendigt, at adgangen til den erhvervsmæssige efter- og videreuddannelse udbygges;

det fremgår bl.a. af punkt 15 i fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder, som på Det Europæiske Råds samling den 9. december 1989 i Strasbourg blev vedtaget af elleve stats- og regeringschefer, at:

»Enhver arbejdstager i Det Europæiske Fællesskab skal kunne have adgang til erhvervsuddannelse, lige så længe den pågældende er erhvervsaktiv. Der må ikke i betingelserne for denne adgang ligge nogen forskelsbehandling på grundlag af nationalitet.

De kompetente offentlige myndigheder, virksomhederne og arbejdsmarkedets parter bør inden for hver deres kompetenceområde tilvejebringe de nødvendige tilbud om livslang efter- og videreuddannelse, således at alle borgere får mulighed for at ajourføre deres faglige viden, bl.a. gennem friheden i forbindelse med uddannelse, at dygtiggøre sig og at erhverve ny viden, navnlig med hensyn til den tekniske udvikling.«;

(1) EFT nr. C 23 af 27. 1. 1993, s. 8.
(2) EFT nr. C 150 af 31. 5. 1993.
(3) EFT nr. C 129 af 10. 5. 1993, s. 57.
(4) EFT nr. 63 af 20. 4. 1963, s. 1338/63.

erhvervsuddannelse er til stadighed indgået i dialogen mellem arbejdsmarkedets parter [1];

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog den 22. oktober 1992 en informationsrapport om »erhvervsuddannelse: fremme af faglige kvalifikationer — et strategisk instrument for økonomisk og social udvikling af Det Europæiske Fællesskab«;

Europa-Parlamentet vedtog den 21. april 1993 en inititiativrapport om 90'ernes erhvervsuddannelse i Det Europæiske Fællesskab, hvori spørgsmålet om videreuddannelse er behandlet;

der er indledt tværnationale samarbejdsaktioner på fællesskabsplan [2];

den demografiske udvikling vil medføre en betydelig reduktion i antallet af unge, som kommer ud på arbejdsmarkedet i Fællesskabet, hvilket sammen med de ændringer, der sker i arbejdsmiljøet, må føre til en ajourføring og en øget tilpasning af den erhvervsaktive befolknings kvalifikationer;

det kan på fællesskabsplan konstateres, at de problemer, som kvinder støder på med hensyn til adgang til beskæftigelse, i vid udstrækning skyldes en mere begrænset adgang til erhvervsuddannelse; der bør lægges særlig vægt på at give kvinder en reel adgang til erhvervsmæssig efter- og videreuddannelse; der bør endvidere tages hensyn til den stigning, der har været i antallet af erhvervsaktive kvinder [3];

samarbejde på området erhvervsmæssig efter- og videreuddannelse må baseres på de ordninger, som allerede er indført i medlemsstaterne under hensyntagen til forskelligartetheden af de nationale retssystemer og national praksis, de berørte parters kompetence i henhold til national ret og den frie forhandlingsret; da medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter på nationalt plan tager mange og forskelligartede initiativer, skal disse i lyset af fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder og i betragtning af det tværnationale element i aktionen støttes på fællesskabsniveau; endelig er det vigtigt at fremme en samvirken med hensyn til midler og partnerskaber mellem den offentlige og den private sektor;

Det Rådgivende Udvalg for Erhvervsuddannelse er blevet hørt; det har erkendt den strategiske betydning af den erhvervsmæssige efter- og videreuddannelse i virksomhederne, både for medlemsstaterne og Fællesskabet, og også nødvendigheden af, at Fællesskabet kommer til at spille en aktiv rolle inden for dette område —

I. HENSTILLER til medlemsstaterne, at de under hensyn til de disponible midler og til de kompetente offentlige myndigheders, virksomhedernes og arbejdsmarkedets parters respektive ansvar samt til de forskelle, der er mellem medlemsstaternes lovgivning og/eller nationale praksis udformer deres erhvervsuddannelsespolitik således, at enhver arbejdstager i Fællesskabet skal kunne have adgang til erhvervsmæssig efter- og videreuddannelse uden nogen form for forskelsbehandling og lige så længe, den pågældende er erhvervsaktiv;

II. HENSTILLER, for at lette adgangen til uddannelse og gøre den så bred som muligt, til medlemsstaterne, at de:

1) fremmer bevidstheden i virksomhederne om sammenhængen mellem arbejdstagernes kvalifikationer og virksomhedernes konkurrenceevne for at tilskynde virksomhederne til at prioritere udviklingen af arbejdskraftens kvalitet og kvalifikationer og udarbejde undervisningsplaner og -programmer, som er tilpasset virksomhedens

[1] Jf. følgende tekster:
- fælles udtalelse af 6. marts 1987 om uddannelse og motivering, information og høring
- fælles udtalelse af 13. februar 1990 om oprettelse af en europæisk sfære for faglig og geografisk mobilitet og om forbedring af det europæiske arbejdsmarkeds funktion
- fælles udtalelse af 19. juni 1990 om grunduddannelse, erhvervsmæssig grunduddannelse samt erhvervsuddannelse af voksne
- fælles udtalelse af 21. september 1991 om retningslinjerne for udvikling af den bredest mulige reelle adgang til uddannelse
- aftale af 31. oktober 1991 mellem arbejdsmarkedets parter på europæisk plan
- europæisk rammeaftale af 6. september 1990 mellem Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation (EFS) og Det Europæiske Center for Offentlige Virksomheder (CEEP) om uddannelse i offentlige virksomheder.

[2] Jf. følgende tekster:
- Rådets afgørelse 90/267/EØF af 29. maj 1990 om fastlæggelse af et handlingsprogram til udvikling af efter- og videreuddannelse i Det Europæiske Fællesskab (FORCE) (EFT nr. L 156 af 21. 6. 1990, s. 1) og
- Rådets afgørelse 89/657/EØF af 18. december 1989 om et handlingsprogram til fremme af innovation inden for erhvervsuddannelse som følge af ny teknologi i Det Europæiske Fællesskab (EUROTECNET) (EFT nr. L 393 af 30. 12. 1989, s. 29),
  begge ændret ved afgørelse 92/170/EØF (EFT nr. L 75 af 21. 3. 1992, s. 51)
- Rådets afgørelse 89/27/EØF af 16. december 1988 om vedtagelse af anden fase af programmet om samarbejde mellem universiteter og virksomheder om uddannelse på teknologiområdet (COMETT II) (EFT nr. L 13 af 17. 1. 1989, s. 28)
- Rådets afgørelse 91/387/EØF af 22. juli 1991 om ændring af afgørelse 87/569/EØF om et handlingsprogram for erhvervsuddannelse af unge og forberedelse af unge til arbejds- og voksenlivet (PETRA) (EFT nr. L 214 af 2. 8. 1991, s. 69)
- Rådets forordning (EØF) nr. 4255/88 af 19. december 1988 om gennemførelsesbestemmelser til forordning (EØF) nr. 2052/88 for så vidt angår Den Europæiske Socialfond (EFT nr. L 374 af 31. 12. 1988, s. 21).

[3] Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber: »Beskæftigelsen i Europa« (1992).

størrelse og mål. Dette forudsætter, at der vækkes forståelse hos ledelsen, og at den informeres.

Disse planer og programmer kan udarbejdes under hensyntagen til bl.a. de menneskelige og økonomiske ressourcer, der er til rådighed, arbejdets tilrettelæggelse, de fremtidige kvalifikationsbehov, nødvendigheden af at foregribe den industrielle og teknologiske udvikling og den erhvervsmæssige efter- og videreuddannelses tværnationale dimension;

2) træffer særlige foranstaltninger til fordel for små og mellemstore virksomheder med henblik på tilskyndelse og teknisk bistand.

Disse foranstaltninger kan f.eks. omfatte hjælp til rådgivning om uddannelse og hjælp til analyse af virksomhedens uddannelsesbehov;

3) tilskynder virksomhederne til at fremme den for deres udvikling nødvendige erhvervsmæssige efter- og videreuddannelse under hensyntagen til arbejdstagernes særlige situation i virksomheden og især, hvor der er behov herfor, støtte de foranstaltninger, der er fastlagt i de følgende punkter;

4) træffer særlige foranstaltninger, som er hensigtsmæssige, nødvendige og passende, til fordel for virksomheder, der står over for en industriel omstillingsproces, med henblik på tilskyndelse og teknisk bistand for at fremme uddannelse og faglig omskoling af arbejdstagerne;

5) udvikler den erhvervsmæssige efter- og videreuddannelse, således at denne bliver en væsentlig faktor i den regionale og lokale udvikling under hensyntagen til arbejdstagernes og virksomhedernes specifikke behov

støtter indførelsen af partnerskaber, især på regionalt og lokalt plan, med henblik på analyse af virksomhedens og arbejdstagernes uddannelsesbehov og formidling af ajourførte oplysninger om uddannelsesmuligheder, således at den bedst mulige balance mellem udbud og efterspørgsel kan sikres;

6) fremhæver over for arbejdsgiverne, at de snarest muligt og eventuelt ved ansættelsen bør informere arbejdstagerne om virksomhedens politik og aktiviteter inden for efter- og aktiviteter inden for efter- og videreuddannelse og personaleudvikling samt om bestemmelser vedrørende erhvervsmæssig efter- og videreuddannelse, herunder muligheden for at få orlov til at følge en erhvervsmæssig efter- og videreuddannelse;

7) støtter initiativer, der gør det muligt for de arbejdstagere, der ønsker det, at få vurderet deres efter- og videreuddannelsesbehov.

Denne vurdering bør foregå i eller uden for virksomheden og/eller i samarbejde med specialiserede institutioner.

Anvendelsen af resultaterne skal ske under iagttagelse af fortrolighed;

8) fremmer information og høring af arbejdstagerrepræsentanterne eller, hvis sådanne ikke findes, af arbejdstagerne selv om udarbejdelse og gennemførelse af den pågældende virksomheds uddannelsesplaner og -programmer;

9) fremmer arbejdstagernes og virksomhedernes forståelse for betydning af erhvervsmæssig efter- og videreuddannelse, som fører til kvalifikationer, der er relevante for arbejdsmarkedet.

Det bør i denne forbindelse sikres, at uddannelsen ikke blot begrænses til tilpasning til en bestemt arbejdsfunktion, men at den gør det muligt at foregribe og styre udviklingen i produktionssystemerne og arbejdets tilrettelæggelse for at styrke virksomhedernes konkurrencedygtighed og forbedre arbejdstagernes erhvervsmæssige muligheder;

10) fremmer udvikling af de mest effektive undervisnings- og indlæringsmetoder inden for erhvervsmæssig efter- og videreuddannelse, således at arbejdstagernes adgang til efter- og videreuddannelse lettes. Det kan bl.a. dreje sig om systemer til selvstudium på arbejdspladsen, fjernundervisning og medieassisteret undervisning;

11) gør det muligt for de mindst kvalificerede arbejdstagere, uanset deres status, at deltage i erhvervsmæssige efter- og videreuddannelsesforanstaltninger, der giver dem lejlighed til at nå et første kvalifikationsniveau og giver dem det nødvendige grundlag for at kunne bruge den nye teknologi.

Der skal lægges særlig vægt på adgang til efter- og videreuddannelse for arbejdstagere, som ikke har kunnet deltage i uddannelse i en vis periode, eller som har nedsatte beskæftigelses- eller erhvervsmuligheder;

12) fremmer kvinders adgang til og faktiske deltagelse i erhvervsmæssig efter- og videreuddannelse.

Dette kan især bidrage til, at kvinder efter en periode uden for arbejdsmarkedet får adgang til nye erhvervsområder og genoptager deres erhvervsaktivitet;

13) fremmer muligheden for, at unge med erhvervsuddannelse eller -erfaring, uanset kvalifikationsniveau, kan deltage i erhvervsmæssig efter- eller videreuddannelse, således at de kan udfolde deres evner fuldt ud og erhverve kvalifikationer, der kan bruges både nu og i fremtiden;

14) fremmer arbejdsløses adgang til og deltagelse i erhvervsmæssig efter- og videreuddannelse.

Der bør lægges særlig vægt på langtidsledige, hvis kvalifikationer enten er utilstrækkelige og/eller ikke passer til arbejdsmarkedets krav, således at deres muligheder for erhvervsmæssig integration forbedres.

Erhvervsmæssig efter- og videreuddannelse for arbejdsløse, som indebærer en indsats fra virksomhedernes side, er i særlig grad egnet til at fremme integrationen på arbejdsmarkedet;

15) begunstiger den tværnationale dimension i retningslinjerne for adgang til erhvervsmæssig efter- og videreuddannelse, navnlig med henblik på at lette arbejdstagernes frie bevægelighed;

III. 1) OPFORDRER Kommissionen til at styrke samarbejdet med medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter, især i Det Rådgivende Udvalg for Erhvervsuddannelse, med henblik på at støtte gennemførelsen af punkt II;

2) OPFORDRER derfor Kommissionen til i samråd med medlemsstaterne og ved at udnytte de muligheder, der ligger i handlingsprogrammerne og fællesskabsinitiativerne på uddannelsesområdet, herunder eventuelt Den Europæiske Socialfond, samt de særlige EF-organer som f.eks. Det Europæiske Center for Udvikling og Erhvervsuddannelse (CEDEFOP):

a) at udbrede og udbygge de sammenlignende oplysninger om de erhvervsmæssige efter- og videreuddannelsessystemer, herunder også de gældende bestemmelser og metoder til integrering af unge arbejdssøgende og langtidsledige

b) at lette udveksling af erfaringer og metoder i forbindelse med de væsentligste eksperimenter med efter- og videreuddannelse

c) at støtte sådanne overførsler af knowhow medlemsstaterne imellem, som er af betydning for gennemførelsen af punkt II, via tværnationale partnerskaber og net, navnlig til fordel for de regioner, sektorer, virksomhedstyper og personalegrupper, hvor og for hvilke adgangen til efter- og videreuddannelse er mindst udviklet;

3) OPFORDRER ligeledes Kommissionen til at støtte de initiativer, som arbejdsmarkedets parter tager på fællesskabsplan inden for rammerne af dialogen mellem arbejdsmarkedets parter med henblik på at uddybe drøftelserne om adgang til efter- og videreuddannelse, idet denne dialog kan føre til aftalemæssige forbindelser, hvis arbejdsmarkedets parter finder det ønskeligt;

IV. 1) OPFORDRER medlemsstaterne til tre år efter vedtagelsen af denne henstilling at forelægge Kommissionen en rapport med en beskrivelse af de foranstaltninger, der er truffet i medfør af punkt I og II;

2) OPFORDRER Kommissionen til:

a) med udgangspunkt i medlemsstaternes rapporter og resultaterne af drøftelserne mellem arbejdsmarkedets parter at fremlægge en evalueringsrapport om de fremskridt, der på grundlag af punkt I og II i henstillingen er gjort med hensyn til adgang til erhvervsmæssig efter- og videreuddannelse i Fællesskabet

b) at forelægge denne evalueringsrapport for Det Rådgivende Udvalg for Erhvervsuddannelse senest et år efter det i punkt IV.1) nævnte tidspunkt;

3) OPFORDRER Kommissionen til at forelægge evalueringsrapporten for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg og at sende den til arbejdsmarkedets parter på fællesskabsplan.

Udfærdiget i Luxembourg, den 30. juni 1993.

*På Rådets vegne*
S. BERGSTEIN
*Formand*